

Financieel Meerjarenbeeld 2017-2020

Concernstaf, mei 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Uitgangspunten in het meerjarenbeeld	3
3. Verschil met het meerjarenbeeld in de gemeentebegroting 2015	6

1. Inleiding

In het financieel meerjarenbeeld geven we aan wat de verwachte financiële ontwikkelingen zijn in de komende jaren. We presenteren een financieel meerjarenbeeld in het voorjaar en een geactualiseerde versie in de gemeentebegroting. In het voorjaar maken we een eerste schatting van de financiële ruimte. De financiële ruimte wordt beïnvloed door de ontwikkeling van het gemeentefonds, de loon- en prijsstijgingen, renteontwikkelingen, de opbrengst van de gemeentelijke belastingen en overige mee- en tegenvallers. We vergelijken het actuele meerjarenbeeld met het meerjarenbeeld dat we in de gemeentebegroting 2016 aan uw raad hebben voorgelegd.

De laatst bekende informatie vanuit het gemeentefonds (decembercirculaire 2015) is verwerkt in het meerjarenbeeld. Eind mei of begin juni 2016 verschijnt naar verwachting een nieuwe gemeentefonds circulaire. De effecten die hieruit voortvloeien verwerken we in de gemeentebegroting 2017. Het meerjarenbeeld is daarnaast geactualiseerd met de rente effecten en de autonome ontwikkelingen (nominale compensatie, en dergelijke) die op de gemeente afkomen.

Het verschil tussen het geactualiseerde meerjarenbeeld en het meerjarenbeeld zoals opgenomen in de begroting 2016 ziet er als volgt uit:

	(bedragen x € 1.000)			
	2017	2018	2019	2020
Saldo mjb bij begroting 2016	0	0	0	1.173
Actueel meerjarenbeeld	5.170	3.302	1.995	1.502
Vershil	5.170	3.302	1.995	329

In 2017 verbetert het financiële beeld ten opzichte van het meerjarenbeeld in de gemeentebegroting 2016 met 5,2 miljoen euro. De afwijkingen zijn:

1	Invoering Vennootschapsbelasting	175
2	Implementatie omgevingswet	-450
3	Nominale ontwikkelingen	900
4	OZB opbrengst	27
5	Logiesbelasting	60
6	Rente effecten	1.423
7	Vrijval kapitaallasten	995
8	Resultaat uitruil incidenteel/structureel	287
9	Jaarlijkse inkomsten Enexis	1.187
10	Gebouwenbeveiliging	-120
11	Overgangsregeling grenscorrectie Meerstad	-70
12	BTW op riolering	340
13	Veiligheidsregio	948
14	Inkomstenderving leges publiekszaken/ burgerzaken	-540
15	Overige ontwikkelingen	8
	Totaal afwijkingen	5.170

De verbetering van het meerjarenbeeld in 2017 met 5,2 miljoen euro wordt grotendeels veroorzaakt door rente effecten en het incidenteel opnemen van de verwachte dividend opbrengst vanuit Enexis.

In hoofdstuk 3 worden de verschillen met het meerjarenbeeld in de gemeentebegroting 2016 toegelicht.

2. Uitgangspunten in het meerjarenbeeld

Om te komen tot een eenduidig meerjarenbeeld is een aantal uitgangspunten vastgesteld. Deze uitgangspunten worden in dit hoofdstuk uiteen gezet.

Algemeen

Als extra budget nodig is werkt dit kostenverhogend. Daarom wordt dit weergegeven als een negatief bedrag. Extra inkomsten en besparingen worden als positieve bedragen weergegeven. De bedragen in de verschillende jaren geven de mutatie aan ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit betekent dat een structurele mutatie alleen in het beginjaar wordt aangegeven en dat incidentele mutaties in het daaropvolgende jaar moeten worden teruggedraaid. Alle bedragen in de tabellen zijn in duizendtallen tenzij anders wordt vermeld.

Autonome ontwikkelingen

Het uitgangspunt is dat in het meerjarenbeeld wordt aangegeven hoe de financiële ruimte zich ontwikkelt in de komende jaren bij ongewijzigd beleid van de gemeente. Alleen autonome ontwikkelingen worden in het meerjarenbeeld opgenomen. Voor autonome ontwikkelingen worden twee criteria gehanteerd:

- de ontwikkeling is, voor de gemeente, niet beïnvloedbaar;
- de (negatieve) financiële gevolgen van de ontwikkeling kunnen niet door de organisatie zelf worden opgevangen, bijvoorbeeld door het verhogen van de tarieven.

Knelpunten (tekorten) bij de uitvoering van bestaand beleid dienen in principe te worden opgevangen binnen de betreffende sector. Dit is mogelijk wanneer sprake is van een keuzemogelijkheid bij de uitvoering van het beleid (is het mogelijk het beleid aan te passen en daarmee kosten te besparen). In dat geval worden dergelijke knelpunten niet in het meerjarenbeeld opgenomen.

Ook de volgende posten worden niet in het Meerjarenbeeld worden opgenomen:

- Prijsstijgingen; er wordt per directie een nominale vergoeding verstrekt
- Organisatiekosten; deze dienen te worden bekostigd uit efficiencyverbeteringen
- PM-posten; posten die niet kwantificeerbaar zijn, kunnen niet worden meegenomen.

Extra beleid voorgaande jaren

In het meerjarenbeeld is de inzet van de extra beleidsgelden uit voorgaande jaren voor de komende jaren verwerkt.

Raming (incidentele) dekking

In het meerjarenbeeld is een raming opgenomen van de (incidentele) dekkingsbronnen. In 2017 gaat het met name om het terugramen van een aantal incidentele posten die zijn opgenomen in de gemeentebegrotingen 2015 en 2016 en de middelen in de meerjarenbegroting voor de jaarschijven 2017-2019.

Nominale ontwikkelingen

De nominale ontwikkelingen geven weer wat de verwachte stijging van lonen en prijzen is. Deze is gebaseerd op een gewogen gemiddelde van de verwachte loonontwikkeling en inflatie voor de komende jaren.

Loonontwikkeling

Op basis van de cao 2016 die loopt tot 1 mei 2017 houden we voor 2017 rekening met een loonstijging van 1,2%. In de cao is een loonsverhoging van 0,4% vastgesteld over de eerste vier

maanden van 2017. Voor de resterende acht maanden over 2017 gaan we uit van een evenredige loonstijging. Dit leidt tot een verwachte loonstijging van 1,2% over 2017. Voor de sociale lasten houden we rekening met een stijging van 0,5% op basis van de huidige inzichten.

Prijzontwikkeling

De prijsontwikkeling is gebaseerd op de prijsmutatie materiële overheidsconsumptie. Voor 2017 houden we conform de informatie van het Centraal Planbureau rekening met een prijsontwikkeling van 1,2 procent.

Nominale compensatie

Voor de toekenning van de nominale compensatie telt de loonontwikkeling mee voor 80 procent en de prijsmutatie voor 20 procent.

In de nominale compensatie zit een 'factor incidenteel' die bestemd is voor compensatie van gestegen lonen van medewerkers voor toegekende periodieken. Door de compensatie van de afgelopen jaren hebben de organisatie onderdelen voldoende geld beschikbaar om alle functies c.q. medewerkers het maximum salaris van hun functionele schaal te kunnen betalen. De factor incidenteel kan daarom vervallen. Dit levert ten opzichte van voorgaande begrotingen een verlaging van het percentage nominale compensatie op van 0,32% $((0,57\% * 0,8) - 0,13\%)$. Als gevolg hiervan daalt het benodigde budget voor nominale compensatie. De besparing die hierdoor ontstaat wordt ingezet ter invulling van de bezuinigingen op de organisatie. De verlaging van het percentage voor nominale compensatie leidt eveneens tot een lagere stijging van tarieven (zoals de OZB).

Dit leidt voor 2017 tot het volgende percentage voor de nominale compensatie:

Nominale compensatie	Perc.	Factor	Percentage
Loon	1,70%	80%	1,36%
Prijs	1,20%	20%	0,24%
Totaal			1,60%

Tarieven

De tarieven (waaronder de OZB) wordt aangepast met de nominale ontwikkelingen gecorrigeerd met de nacalculaties over de twee voorgaande jaren. Het stijgingspercentage 2017 is zonder nacalculatie 1,60%. Dit percentage gecorrigeerd met de nacalculaties over 2015 (-0,06%) en 2016 (-0,50%) komt uit op 1,04%.

Stijging tarieven		2017
Tariefstijging 2017	1,60%	
Nacalculatie 2015 (0,71 i.p.v. 0,77)	-0,06%	
Nacalculatie 2016 (2,22 i.p.v. 2,72)	-0,50%	
Totaal tariefstijging 2017		1,04%

Rente

Voor 2017 worden de volgende rentepercentages gebruikt:

Gehanteerde rentepercentages	2017
Rente langlopende leningen	1,50%
Rente reserves en voorzieningen	0,80%
ROP	2,30%
Exploitatie credit	0,00%
Exploitatie debet	0,90%
Rekening courant faciliteit derden	0,00%

De percentages van 2017 worden ook toegepast op de volgende jaren, met uitzondering van de rente langlopende leningen. Deze stijgt jaarlijks met 0,20%
Het ROP wordt (conform de bestaande werkwijze) vastgesteld met een verwacht resultaat van circa nul over vier jaar.

Algemene uitkering

De actualisatie van de algemene uitkering is gebaseerd op de laatst ontvangen gemeentefonds circulaire. De laatst ontvangen circulaire betreft de decembercirculaire 2015.

Nieuwe informatie over de ontwikkeling van de accessen wordt verwacht in de meicirculaire 2016 over het gemeentefonds.

3. Verschil met het meerjarenbeeld in de gemeentebegroting 2016

Het laatste meerjarenbeeld is opgesteld bij het opstellen van de gemeentebegroting 2016. Het actuele meerjarenbeeld wijkt af van de vorige raming. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste verschillen toegelicht.

Het financiële meerjarenbeeld is in 2017 verbeterd ten opzichte van het meerjarenbeeld zoals dat is opgenomen in de begroting 2016. In 2018-2020 is ook sprake van een verbetering, met name veroorzaakt door de structurele doorwerking van het positieve effect op de nominale ontwikkelingen, de lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio en rente ontwikkelingen. De verschillen bedragen op totaalniveau per jaar:

	(bedragen x € 1.000)			
	2017	2018	2019	2020
Saldo mjb bij begroting 2016	0	0	0	1.173
Actueel meerjarenbeeld	5.170	3.302	1.995	1.502
Verschil	5.170	3.302	1.995	329

De afwijkingen per jaar bestaan uit de volgende onderdelen.

	2017	2018	2019	2020
Effect voorgaand jaar	0	5.170	3.302	1.995
1 Invoering Vennootschapsbelasting	175	0	0	-450
2 Terugloop inkomsten door verlenging geldigheidsduur reisdocumenten	0	-117	-306	-125
3 Implementatie omgevingswet	-450	0	200	0
4 Overgangsregeling grenscorrectie Meerstad	-70	70	0	0
5 Veiligheidsregio	948	582	0	0
6 Inkomstenderving leges publiekszaken/ burgerzaken	-540	65	55	80
7 Nominale ontwikkelingen	900	-400	-400	-400
8 OZB opbrengst	27	65	68	-25
9 Logiesbelasting	60	0	0	0
10 Rente effecten	1.423	-811	645	-719
11 Vrijval kapitaallasten	995	0	-995	0
12 Resultaat uitruil structureel/ incidenteel	287	0	0	0
13 Jaarlijkse inkomsten Enexis	1.187	-1.187	0	0
14 Gebouwenbeveiliging	-120	0	0	0
15 BTW op riolering	340	-130	-130	0
16 Structurele doorwerking jaarschijf 2019 voorgaande begrotingen	0	0	-423	0
17 Overig	8	-5	-21	-27
Totaal verschil	5.170	3.302	1.995	329

Onderstaand worden de afwijkingen toegelicht.

1. Invoering Vennootschapsbelasting (voordeel 175 duizend euro)

Bij de begroting 2016 zijn middelen beschikbaar gesteld voor werkzaamheden in het kader van de invoering van de Vennootschapsbelasting vanaf 1 januari 2016. Voor 2016 is een budget beschikbaar gesteld van 375 duizend euro, voor de jaren 2017 – 2019 is een jaarlijks budget beschikbaar gesteld van 450 duizend euro. Uit actualisatie van het benodigde budget blijkt dat structureel 275 duizend euro benodigd is voor de noodzakelijke capaciteitsuitbreiding en budget voor inhuur van externe fiscale deskundigheid. Dit betekent dat in de jaren 2017 – 2019 jaarlijks 175 duizend euro kan

vrijvallen en vanaf 2020 een structureel budget van 275 duizend euro benodigd is (het jaarlijkse voordeel van 175 duizend euro vervalt vanaf 2020).

2. Terugloop inkomsten door verlenging geldigheidsduur reisdocumenten

In 2014 is de geldigheidsduur van reisdocumenten verlengd van 5 naar 10 jaar. Als gevolg hiervan dalen de inkomsten uit reisdocumenten de eerste jaren. Naar verwachting stijgen de inkomsten vanaf 2024 weer incidenteel onder invloed van de tien jaarcyclus. Als gevolg hiervan lopen de inkomsten terug met bijna 0,2 miljoen euro in 2018 tot maximaal 0,9 miljoen euro in 2023. Een deel van de derving van inkomsten wordt goedge maakt door de personele capaciteit aan te passen aan de productie. Per saldo resteert een tekort van 117 duizend euro in 2018 dat oploopt tot 548 duizend euro in 2020.

3) Implementatie omgevingswet (nadeel 450 duizend euro)

De Omgevingswet zal 31 december 2018 in werking treden. De invoering heeft grote gevolgen voor ons beleid maar ook voor onze processen rondom vergunningverlening, toetsing en handhaving. Daarnaast wordt van ons verwacht dat we 100% digitaal kunnen werken en dat alles digitaal beschikbaar is. De invoeringskosten bedragen naar verwachting in 2017 en 2018 jaarlijks 450 duizend euro. Vanaf 2019 is vooralsnog structureel 250 duizend euro per jaar benodigd. Op basis van het recent (april 2016) afgesloten hoofdlijnenakkoord over de omgevingswet zal deze post in aanloop naar de begroting 2017 worden geactualiseerd.

4. Overgangsregeling grenscorrectie Meerstad (nadeel 70 duizend euro)

Bij de grenscorrectie Meerstad per 1 januari 2017 is een overgangsregeling afgesproken voor de OZB voor bedrijven en voor de hondenbelasting. Deze regeling kost incidenteel in 2017 circa 120 duizend euro, waarvan de gemeente Slochteren 50 duizend euro betaalt. De kosten voor de gemeente Groningen bedragen hierdoor 70 duizend euro.

5. Veiligheidsregio (voordeel 948 duizend euro)

De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio is gebaseerd op de fictieve bijdrage die iedere gemeente binnen de Veiligheidsregio ontvangt in het gemeentefonds voor kosten van de brandweer en rampenbestrijding. Doordat in 2015 en 2016 groot onderhoud is gepleegd aan het gemeentefonds is de fictieve bijdrage die voor dit onderdeel ontvangen wordt in het gemeentefonds gewijzigd. De verdeling van de middelen vanuit het gemeentefonds sluit nu weer beter aan met de werkelijke uitgaven. De gemeente Groningen krijgt minder middelen in het gemeentefonds voor het cluster brandweer en rampenbestrijding. Als gevolg hiervan daalt naar verwachting de bijdrage van Groningen aan de Veiligheidsregio in 2017 met 948 duizend euro en vanaf 2018 structureel met jaarlijks 1,53 miljoen euro. Definitieve besluitvorming over de gemeentelijke bijdrage volgt voor de zomer. Eventuele wijzigingen worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2017.

6. Inkomstenderving leges publiekszaken/ burgerzaken (nadeel 540 duizend euro)

Door het vervallen van de vermissingsleges en het landelijke maximumtarief voor rijbewijzen ontstaat inkomstenderving bij publiekszaken. In de begroting 2016 is incidenteel 550 duizend euro beschikbaar gesteld voor het oplossen van dit knelpunt in 2016, met daarbij de opdracht te onderzoeken in hoeverre het knelpunt vanaf 2017 structureel kan worden opgelost door middel van een efficiëntere werkwijze. Door de reorganisatie bij de afdeling Burgerzaken en de invoering van iBurgerzaken wordt een deel van de inkomstenderving gecompenseerd. In 2017 resteert een nadeel van 540 duizend euro dat terugloopt naar 340 duizend euro in 2020. Dit resterende nadeel wordt opgenomen in het meerjarenbeeld.

7. Nominale ontwikkelingen (voordeel 900 duizend euro)

De nominale compensatie is bedoeld om de koopkracht van de gemeentelijke budgetten op niveau te houden. De nominale compensatie wordt bepaald op basis van een gewogen gemiddelde van de

verwachte loon- en prijsontwikkeling. Ten opzichte van het vorige meerjarenbeeld ontstaat in 2017 een voordeel van 0,9 miljoen euro. Dit voordeel neemt in de jaren daarna jaarlijks met 0,4 miljoen euro af als gevolg van het hogere benodigde bedrag voor nominale compensatie en de gestegen omvang van de budgetten waarover nominale compensatie wordt verstrekt. De verschillen worden hieronder toegelicht.

De actualisatie van de nominale compensatie over 2015 leidt tot een neerwaartse aanpassing van de nominale compensatie met 0,06%. Dit levert een structureel voordeel op van 0,2 miljoen euro.

De actualisatie van de nominale ontwikkelingen over 2016 tot 2,22% leidt tot een lagere compensatie over 2016 van 0,50%. Dit leidt tot een structureel voordeel van 1,1 miljoen euro vanaf 2016. Deze neerwaartse aanpassing wordt grotendeels verklaard doordat de loonkosten voor de gemeente zijn gedaald door de afspraken die zijn gemaakt in het loonruimteakkoord 2015 over verlaging van de pensioenopbouw.

Voor 2017 wordt de nominale compensatie vastgesteld op 1,60%. Dit ligt 0,10% boven het gehanteerde percentage in het meerjarenbeeld in de gemeentebegroting 2016. Daarnaast zijn de budgetten geactualiseerd waarover nominale compensatie wordt verstrekt. Per saldo ontstaat in 2017 als gevolg van beide actualisaties een structureel nadeel van 0,4 miljoen euro.

8. OZB opbrengst (voordeel 27 duizend euro)

Het tariefstijgingspercentage voor de OZB wordt berekend op basis van de nominale compensatie. Als gevolg van een hogere nominale compensatie ten opzichte van het vorige meerjarenbeeld, stijgt het tariefstijgingspercentage voor de OZB. Dit levert een hogere OZB opbrengst op van 27 duizend euro in 2017 oplopend tot 135 duizend euro in 2020.

9. Logiesbelasting (voordeel 60 duizend euro)

Als gevolg van een toename van het aantal overnachtingen houden we rekening met een structurele meeropbrengst van de logiesbelasting van 60 duizend euro vanaf 2017.

10. Rente effecten (voordeel 1,4 miljoen euro)

Wijzigingen in de financiering leiden in 2017 tot een voordeel van 1,4 miljoen euro ten opzichte van het vorige meerjarenbeeld. Het voordeel ontstaat voor het grootste deel als gevolg van de verlaging van het ROP van 2,50% naar 2,30%. Het ROP wordt zoals gebruikelijk vastgesteld met een verwacht resultaat van circa nul over vier jaar voor het totaal van de gemeentelijke financiering.

Over een periode van 4 jaren is dit resultaat bij een ROP van 2,30% afgerond 30 duizend euro negatief. Een lager ROP leidt tot een nadelig resultaat en is daarmee ongewenst. Door deze verlaging kunnen de benodigde budgetten voor kapitaallasten met structureel 952 duizend euro worden verlaagd.

In principe wordt aan de korte financieringsbehoefte voldaan door kortlopende leningen aan te trekken (zoals banktegoed). De langere financieringsbehoefte wordt met langlopende leningen of eigen vermogen in de vorm van reserves gedekt. Een gedeelte van de kortlopende financieringsmiddelen is echter altijd aanwezig, de zogenoemde ijzeren voorraad. Omdat deze ijzeren voorraad aan korte middelen altijd beschikbaar is, kan deze ingezet worden voor de lange financieringsbehoefte. Kort geld wordt dan voor lange financiering gebruikt. Dit noemen wij korte mismatchfinanciering. Dit is voordelig omdat de korte rente lager is dan de lange rente. Als gevolg van dalende (lange) rentepercentages daalt het resultaat op deze korte mismatchfinanciering. Dit levert in 2017 een nadeel op van 158 duizend euro.

Tenslotte begroten we jaarlijks voor één jaarschijf vooruit de rente over de reserves en voorzieningen van voldoende omvang. De rente over deze reserves en voorzieningen hoeft niet te worden toegevoegd aan de reserves en voorzieningen en kan daarom vrijvallen in het meerjarenbeeld. In 2017 verwachten we hierdoor een voordeel van 627 duizend euro.

11. Vrijval kapitaallasten (voordeel 995 duizend euro)

Jaarlijks is sprake van vrijval van kapitaallasten (rente en afschrijvingslasten). Deze vrijval ontstaat vooral door het later gereedkomen van investeringen dan gepland. Dit leidt incidenteel tot vrijval van beschikbare kapitaallasten. Door de latere oplevering van het Forum valt in de jaren 2017 en 2018 jaarlijks 995 duizend euro vrij dat is bestemd voor afschrijvingslasten.

12. Resultaat uitruil incidenteel/ structureel (voordeel 287 duizend euro)

Voor de in 2015 uit te voeren uitruil incidenteel geld voor structureel geld was structureel 2,9 miljoen euro beschikbaar. Incidenteel was 45,6 miljoen euro nodig. Voor de berekening van het benodigde structurele geld is in voorgaande begrotingen rekening gehouden met rentepercentages die hoger zijn dan het in 2015 geldende rente omslag percentage van 3%. Door de lagere rente ontstaat vanaf 2015 een structureel rente resultaat van 287 duizend euro.

13. Jaarlijkse inkomsten Enexis (voordeel 1,2 miljoen euro)

In het meerjarenbeeld wordt voor de eerste jaarschijf een raming van het dividend van Enexis opgenomen. In 2016 hebben we over het jaar 2015 een dividend ontvangen van 1,3 miljoen euro. Voor de raming in 2017 gaan we uit van het strategisch plan van Enexis (2014). In het strategisch plan staat dat het uit te keren dividend maximaal 50% van de netto winst is, met een minimumniveau van 100 miljoen euro per jaar. Dit uitkeringspercentage zal worden verlaagd als de dividenduitkering ertoe leidt dat Enexis binnen vijf jaar haar A-rating profiel kan verliezen.

In het strategisch plan is een verwachte ontwikkeling van het dividend opgenomen. Voor 2016 (uit te keren in 2017) wordt een dividenduitkering van 100 miljoen euro verwacht. Het aandeel van de gemeente Groningen is 1,1868%. Dit leidt tot een verwacht dividend in 2017 van 1,187 miljoen euro.

14. Gebouwenbeveiliging (nadeel 120 duizend euro)

Bij het besluit om de samenwerking met Veiligheidszorg Noord (VZN) te beëindigen, hebben wij toegezegd dat de gemeente Groningen een aantal mensen, die op vaste basis vanuit VZN voor de gemeente Groningen werkzaam is, overneemt in gemeentelijke dienst. Zoals eerder aangegeven in de brief met aanvullende informatie over de gebouwenbeveiliging (brief dd. 23 september 2015, kenmerk 5266049) ontstaat op dit onderdeel een structureel tekort van 120 duizend euro vanaf 2015.

15. BTW op riolering (voordeel 340 duizend euro)

De BTW compensatie op riolering valt naar verwachting voor 2017 340 duizend euro hoger uit dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een hoger volume aan investeringen dan eerder begroot. Voor 2018 wordt een hogere compensatie verwacht van 210 duizend euro en in de jaren 2019 en 2020 wordt een hogere compensatie verwacht van jaarlijks 80 duizend euro.

16. Structurele doorwerking jaarschijf 2019 voorgaande begrotingen

Vanuit voorgaande begrotingen zijn een drietal ontwikkelingen nog niet eerder structureel opgenomen vanaf de jaarschijf 2019. Het betreft de volgende:

- Voor uitvoeringskosten van de participatiewet zijn vanuit het gemeentefonds extra middelen beschikbaar gekomen. Vanaf de jaarschijf 2019 is hiervoor een extra structureel budget beschikbaar gekomen van 151 duizend euro dat conform eerdere besluitvorming over dit onderwerp wordt verrekend met de sector.
- De extra beleidsmiddelen vanuit de begroting 2015 voor gladheidbestrijding van de gele stenen in de binnenstad (170 duizend euro) en interne plankosten (200 duizend euro) vervallen vanaf 2019.
- Bij de begroting 2016 is voor de huisvesting van de Veiligheidsregio in de jaarschijf 2018 642 duizend euro beschikbaar gesteld. Dit bedrag loopt structureel door vanaf 2019.

17. Overig (voordeel 8 duizend euro)

De post overig bestaat uit diverse kleine voor- en nadelen. Uit een actualisatie van de geraamde terugloop op kapitaallasten blijkt dat deze lager uitvalt dan eerder ingeschat. Hiertegenover staat een voordeel als gevolg van de afwikkeling van de eerder opgeheven reserve EGG. Per saldo ontstaat in 2017 een voordeel van 8 duizend euro.